

Je dokonalost náš cíl?

V naší republice máme všichni přístup ke vzdělání. Je to naše právo a z jistého hlediska i povinnost. Každý z nás se vzdělává podle svých předpokladů a možností. Celý život se učíme. I když si mnohdy ani neuvědomujeme, že učení není jen získání určitých nových poznatků, dovedností a návyků, ale i zdroj našeho vnitřního uspokojení a do jisté míry i štěstí z objevení dosud neznámého a pro nás užitečného. Učení je také jedním z prostředků sebezdokonalování člověka nejen po stránce intelektuální, ale i etické a estetické.

Proč to tak je? Protože člověk, který má dar sebeuvědomění sebe samého na rozdíl od ostatních živočichů, přesto nezná zcela svůj původ, své kořeny a nemá apriorně dané všechny znalosti o světě a sobě samém. Myslím si, že je to tak dobře. Kdyby člověk už od samého počátku věděl vše, asi by nebylo zapotřebí, aby procházel dalším vývojem, aby se zdokonaloval. Zdokonalování je jedinečná příležitost, kterou jsme všichni dostali do vínku. Můžeme se zdokonalit snad úplně ve všem. Ale neměly by tu být nějaké hranice? A vůbec, může existovat člověk, který se zdokonalí až k samotné absolutní dokonalosti? Dle mého názoru, ne! Máme své ideály, kterých se snažíme dosáhnout, ale dosažením se ideály stávají realitou a my hledáme ideály nové. Stejně tak je to i s lidskými potřebami. Člověk v konzumní společnosti stále více a více hromadí věci, a když uspokojí jednu potřebu, vzniká u něho další a tak neustále dokola. Když se nad tímto zamyslíme, zjistíme, že už jenom toto dělá člověka nedokonalým. Na druhou stranu existují lidé, kteří dokáží své potřeby minimalizovat a tím být i šťastnějšími, protože se nepachtí za pomyslnými cíli, jako jsou materiální požitky, a peníze se pro ně nestávají modlou. Ale ani tito lidé se nedají považovat za dokonalé, protože se do jisté míry odcizují přirozenému světu a ztrácejí se v něm. Vzniká otázka, jestli já jako jeden ze všech nedokonalých lidských bytostí mám vůbec právo na to rozlišovat co je dokonalé a co není? Vždyť já sám jím nejsem. To, co jsem tady napsal, byl pouze můj subjektivní názor na tuto otázku a to je vlastně to krásné. Jelikož každý z nás si může vytvořit ve svých myšlenkách obraz, který může být anebo nemusí být pravdou a to je to nejdůležitější pro osobní zdokonalení se – uvědomění si svých vlastních předností a nedostatků.

Naše zdokonalování ovlivňují další faktory, zejména sociální (rodina, z které pocházíme, věk, sociální pozice, kterou zaujímáme ve společnosti, genderová příslušnost, bydliště, doba, ve které žijeme, náboženství a v neposlední řadě i forma vlády). Existují vlády, které určují lidem, co se mají učit, co mluvit, ba dokonce si mají (mohou) myslet. Určitě si všichni vybavíme diktaturu. Tvrdý politický režim s ideologií, ke které musí vzhlížet každý občan daného státu. Ale nechová se někdy obdobně i demokracie? Demokracie je do

jisté míry opakem totality, je to vláda lidu. Říká nám, abychom mluvili otevřeně, ale kdo slyší hlas obyčejného občana, který nemá možnost poslat své poselství dál? Jediná jeho možnost je zajímat se o politické dění, aktivně vstoupit do politiky, účastnit se politického života a vytvořit si určitou skupinu lidí, možná politickou stranu či politické hnutí, které bude nositelem jeho myšlenek a podporovat je. Ovšem myslet si o demokracii, že se v jisté míře podobá diktatuře není správné. Je to jen klamné zdání, které v nás může vzbuzovat nedůvěra v politiku nebo v lidi, kteří ji nepřiliš vhodným způsobem prezentují svým občanům. Každá moc musí jistým způsobem určovat směr politiky, a je jen na nás, zdali se s ním ztotožníme či nikoliv. Ale co si máme myslet, čemu se učit, v co věřit, v demokratickém státě nám nikdo nemůže přikázat a je jen na nás, jakou cestu si zvolíme. O všechno v životě můžeme přijít, jen ne o vlastní myšlenky. V tom spočívá svoboda myšlení a našeho konání.

Chceme se zdokonalovat, ale co je dokonalost? Každý chce být dokonalý, každý se chce alespoň před druhým dokonalým jevit, ale co je sama dokonalost, nikdo z nás neví. Dokonce ani nevíme, co dokonalost obnáší. Abychom alespoň zčásti pro tento problém našli řešení, nalézáme představu absolutní dokonalosti v obraze boha. Lze z této představy odvodit dokonalost lidskou a chceme vůbec o to usilovat? Vždyť takový člověk by to v životě měl na první pohled snadné, ale zároveň i složité a těžké, protože by mu nikdo nerozuměl. Nedokonalí nemohou rozumět dokonalému. I kdyby na světě existovalo více zcela dokonalých lidí, nebyl by to svět, jaký je dnes. Myslím si, že člověk by se měl rozvíjet postupně. Zažít chvíle smutku a radosti. Bolesti a úlevy. Člověka vytvářejí jeho zážitky a zkušenosti – čím si musela nebo teprve musí projít. A to samé platí i o učení se novým poznatkům a rozvíjení svého já. Byl nám dán život, který trvá desítky let. Když vyjdu ze své představy absolutně dokonalého člověka, vše by si osvojil do svých dvaceti let. Od této doby by se nic nemusel učit, nemusel by poznávat nové věci, protože už by vše znal. Upřímně, nechtěl bych být takovým člověkem, protože bych zbytek svého života měl velice těžký. Dokázal bych vyřešit spoustu otázek, na které zatím neznáme odpověď, jako třeba vznik světa, rozluštil bych záhady kolem vzniku a vývoje života na zemi, apod. Nejhorší na tom je, že bych si uvědomil, že nic z toho nemohu říct nahlas, protože nyní na to lidstvo není připraveno. Jak by na tyto odpovědi lidé reagovali? K čemu by pak byly všechny laboratoře, vědecké ústavy, vesmírné programy, výzkumná zařízení, když by jediná osoba ze 7,5 miliard obyvatel naší planety znala odpovědi na všechny problémy světa. Nedokážu si představit, jak by tato osoba vypadala a jestli by bylo možné ji ještě nazvat člověkem, protože by se dostala na roveň vševědoucího boha. I z tohoto důvodu je dobře, že takovou bytost mezi námi nemáme. Aspoň ne dnes.

Mohl bych ji pojmenovat latinským výrazem *Perfectus*. *Perfectova* moc by byla naprosto nesrovnatelná. On by teprve mohl rozhodovat, co je dokonalé a co není. Vedl by všechny soudy. A to nejen ty lidské. Pohyboval by se mezi životem a smrtí. Čeho všeho by byl vlastně schopen? A co je asi nejdůležitější, určoval by pravdu a lež. Ve skutečnosti bychom se neměli ptát, jaké by to bylo *Perfecta* mít mezi námi, ale jestli jej vůbec chceme! Jaké by byly jeho tresty a jaké odměny? Nic nevíme a já to ani vědět nechci. Nechci být dokonalý, protože mi na moci nezáleží. Chci v životě udělat pár chyb, poněvadž se pomocí nich učím a rozvíjím se. Zkušenost je přece dar. Nikdo, ani *Perfectus*, nemá právo nám udávat směr našich myšlenek a určovat, kde je pravda a kde není pravda!

Je dobře, že jsme lidé a ne nějakí *Perfecti*. Děláme chyby, někdy i takové, které se nedají napravit. Ale jsme schopni si je uvědomit a poučit se z nich. Nepotřebujeme *Perfecta*, aby za nás vyřešil naše problémy, i když vzhledem k lidské pohodlnosti by to mohlo být pro některé z nás přijatelné. Naštěstí problémy musíme řešit sami. V tom je síla každého jedince, jeho touha po vzdělání a sebezdokonalování.

Jakub Pouzar
Třída 3. AL
Obchodní akademie
Husova 1
České Budějovice
370 21